

Beretning om 2025 i Vikingeskibsmuseets Venner

Det er godt at være samlet endnu en gang til generalforsamling i denne 35 år gamle forening som blev stiftet i 1990 af en kreds af historisk interesserede med det formål at støtte Vikingeskibsmuseets arbejde og udvikling. Det er stadig grundlaget for foreningen i dag, men det tyder på at museet ikke har det samme behov for støtte i dag som for 35 år siden.

Det vender jeg tilbage til.

Venneforeningens styrke er den lokale forankring og det personlige engagement, som I medlemmer er udtryk for. Tak til hver og en af jer, som har støttet op om foreningen.

I årenes løb har foreningen først og fremmest afholdt hundredvis af foredrag på højt fagligt niveau inden for og med relevans for museets forskningsområde. Derudover har foreningen bidraget med frivilligt arbejde af forskellig art, udpeget medlemmer af museets bestyrelse, og igennem årene har foreningen indsamlet og doneret 1.728.492 kr. til museet.

Vi har de seneste år desværre oplevet et fald i antal medlemmer. Fra 441 medlemmer for et år siden til 419 medlemmer ved starten af dette år. Vi har i bestyrelsen søsat nye tiltag som Familiedag og sejlads for foreningens medlemmer. Det var sjovt for deltagerne, men vi har endnu ikke set den ønskede vækst i nye medlemmer.

Bestyrelsen besluttede i 2025 at købe et nyt medlemssystem til Venneforeningen, for at lette administrationen og gøre det smidigere at melde sig ind, og vi er i fuld gang med at gøre systemet - Gomember - klar til søsætning. Klargøring af det nye medlemssystem har imidlertid taget længere tid end forventet. Da vi i februar kunne se, at forløbet ville strække sig ud over den vedtægtsbestemte frist for kontingentbetaling den 31. marts, besluttede vi i bestyrelsen at forlænge perioden for nuværende medlemskaber til den 31. maj.

I lighed med tidligere år har foredragsprogrammet i 2025 stået på seks foredrag:

6. februar fortalte Ulla Mannering fra Nationalmuseet ved et usædvanligt velbesøgt foredrag om tøj og tekstiler i vikingetiden.

24. april havde vi generalforsamling, hvorefter publikumschef Jeppe Bjørn trådte til som vikar for museets direktør Tinna Damgård-Sørensen og gav en status på museets tilstand.

15. maj fortalte Krister Vasshus, også fra Nationalmuseet, om Vindeslevskatten.

18. september lykkedes det endelig at få professor Kristian Kristiansen til at komme efter flere aflysninger for at fortælle om danernes ophav og vandringer.

23. oktober fortalte sejlmager Siv Jespersen om historiske sejl og materialer.

13. november gjorde skipper og bestyrelsesmedlem Esben Jessen os klogere på navigation i vikingetiden.

Herudover har vi foråret haft to medlemsarrangementer:

5. april blev vikingeskibene søsat, og Ole Ekstrand stod for en særlig rundvisning til de fleste af skibslaugene.

14. juni gentog vi en Familiedag med sejlads, rundvisninger og kaffe, hvor vi bød velkommen til enkelte nye medlemmer.

Vores fine og 35 år gamle forening er bygget på ønsket om at støtte museet gennem medlemsbidrag og frivilligt arbejde. Alle 419 medlemmer af Venneforeningen ønsker at bidrage til et stærkt museum, men i Venneforeningens bestyrelse oplever vi desværre, at det engagement ikke længere er efterspurgt af museet:

I en årrække har vi oplevet at det har været svært at få museets ledelse til at prioritere at deltage i møder og generalforsamlinger, og det har været meget vanskeligt at få faglige medarbejdere fra

museet til at stille op til de foredrag for jer medlemmer, som ellers har været en fast del af foreningens aktiviteter.

Trægheden i samarbejdet er særligt blevet tydeligt i samarbejdet omkring museumsbestyrelsen, og det skal I selvfølgelig have en forklaring på.

Vikingskibsmuseets bestyrelse sammensættes i fireårige perioder, der følger kommunalvalgene. Vores Venneforening har i en længere årrække udpeget to medlemmer til museumsbestyrelsen. Vi har hver gang gjort os umage med at udpege kvalificerede medlemmer, som kan bidrage til museets strategiske udvikling. Samtidig mener vi, at det har været og er en fordel for museet, at Venneforeningen har bidraget med et andet blik på museets drift og udvikling end byrådets medlemmer.

Da venneforeningen tidligere på året skulle udpege medlemmer af museumsbestyrelsen, gjorde vi det i god tid inden den vedtægtsbestemte frist 1. marts. Begge de to indstillede fra Venneforeningen opfylder de krav, som museets vedtægter stiller til udpegning. Men på museumsbestyrelsens første møde blev Venneforeningens seneste udpegning til vores overraskelse ikke anerkendt af museets bestyrelsesformand. Det, mener vi, er i strid med vedtægterne.

Efterfølgende er der foretaget en ændring af vedtægterne som betyder at Venneforeningen ikke længere skal udpege medlemmer til museumsbestyrelsen. Det er sket uden nogen form for dialog med Venneforeningen hverken før eller efter bestyrelsesmøderne.

Venneforeningens bestyrelse byder et eftersyn af museumsbestyrelsens sammensætning velkommen og støtter at få flere nye kompetencer ind. Den del kan vi kun bakke op om, og det havde vi gerne samarbejdet om. Men uden dialog er det ikke muligt at indgå i et samarbejde.

Samlet set står det for Venneforeningens bestyrelse klart, at der ikke længere er et fælles grundlag for samarbejdet mellem Venneforeningen og museet – og at foreningens rolle og det frivillige engagement ikke efterspørges af museet.

Derfor har Venneforeningens bestyrelse besluttet at foreslå at opløse Venneforeningen.

Ifølge vedtægterne kan beslutning om foreningens opløsning kun træffes på en ekstraordinær generalforsamling med et flertal på 3/4 af de fremmødte medlemmer. Den vil bestyrelsen indkalde til den 7. maj i år.

Det er også en mulighed at fortsætte foreningen. Vi vil alle i Venneforeningens bestyrelse støtte, hvis en gruppe af særligt gode venner uden for bestyrelsen ønsker at videreføre foreningen og skabe en ny relation til museet. Det vil jeg opfordre jer til at overveje og gå i dialog med os om, men det bliver uden den nuværende bestyrelse, som ikke ønsker at fortsætte.

Når seks ud af bestyrelsens otte medlemmer om lidt stiller op til genvalg, er det altså med henblik på at gennemføre en ordentlig afslutning på vores fine forening, snarere end at lade sig vælge for en ny to-årig periode.

Til sommer tages spadestik til det nye museum. Vi vil spændt følge med i byggeriet sammen med alle andre nysgerrige. Vikingskibsmuseet er noget særligt, og vi ønsker museet held og lykke fremover.

Med disse ord slutter jeg min sidste beretning som formand for Vikingskibsmuseets Venner og giver ordet tilbage til dirigenten.